

Na vozíku život nekončí
19.3.2010 / behej.com

Jana Stárková je pětadvacetiletou studentkou vysoké školy, jejímž velkým koníčkem je florbal. Je však upoutána na invalidní vozík. Její ochrnutí je způsobeno degenerativním nervovým onemocněním - neuropatií. Pro ni, ale nejen pro ni, poběží při Hervis 1/2Maratonu Praha "Běžci dobré vůle".

Jana Stárková svůj sport miluje, hraje jej závodně, se svým týmem už byla i na zahraničních turnajích. Vážné onemocnění způsobuje, že ani rukama toho moc nesvede. Přesto se nevzdala, se svým osudem bojuje a v životě toho chce hodně dokázat. Ne všechno ale dokáže sama. Stejně jako spousta dalších lidí v našem okolí potřebuje pomoc při realizaci svých plánů a snů.

Jano, kdy se objevily první signály, že něco není v pořádku?

Narodila jsem se zdravá, ale první potíže se objevily, když mi byl rok. Často mi zarůstaly nehty na palcích nohou a další potíže přišly, když jsem se učila chodit, měla jsem divný sklon chodidla. Po řadě vyšetření mi lékaři diagnostikovali neuropatii. Na vozíku jsem od deseti let.

Neuropatie je progresivní onemocnění s nejistou prognózou...

Ano, můj stav se zhoršuje postupně, onemocnění mi napadlo hlasivky, mám je částečně ochrnuté, také mám atrofii zrakového nervu. Co bude dál, nikdo neví, při vyšetření genetického kódu se také na nic zvláštního nepřišlo...

Co pro vás je v souvislosti s vaším onemocněním nejhorší, s čím se nejhůře vyrovnáváte?

No, ono jak je to onemocnění progresivní a zhoršuje se postupně, tak vám to ani nepřijde, zvyknete si vy i vaše okolí, najdete si kompenzační mechanismy, naučíte se s tím žít. Vlastně nejhorší jsou ty hlasivky, jakmile nastydnou, stačí rýma, musí mě sledovat, můžu se začít dusit, s laryngitidou jsem už byla na jipce.

Sice by mi ty hlasivky mohli roztáhnout a přišít ke stěnám hrtanu, ale to bych přišla o hlas a to by byl malér – být na vozíku, přijít o hlas, znakovat nemohu – takže vozík vlastně není ten hlavní problém.

Vím, že sport je pro vás velmi důležitou součástí života, sportovala jste vždycky, od mala?

Ne, to ne, jako malá jsem jen jezdila na kole, měla jsem balanční kolečka a jezdila jsem ještě i v době, kdy už jsem byla na vozíku. Ale pravidelně sportovat jsem začala až loni v březnu, začala jsem hrát florbal na elektrických vozících, přivedla mě k tomu kamarádka, která už

delší dobu florbal na vozíku hrála, a já jsem to postupně začala brát velmi vážně. Hrajeme ligu, v České republice jsou čtyři týmy, jezdíme i na turnaje a mistrovství do zahraničí.

Přiznám se, že si nedovedu moc představit, jak mohou lidé s vaším pohybovým omezením hrát florbal?

Není to jednoduché, problém je už vybavení, potřebujeme speciální vozíky, ty běžné nejsou na hru vhodné. Navíc, pokud se vozík při hře poškodí, i to se stane, zůstanete bez vozíku v běžném životě, a to je průšvih. Většina z nás nemůže držet hůl, takže ji máme pevně přivázanou k zápěstí a předloktí, ještě hůře postižení mají před stupačkou zvláštní plastový kříž, říká se tomu T-stick, kterým míček vodí.

Co vám sport přináší? Pomáhá sport třeba i v tom, že se váš zdravotní stav udržuje na lepší úrovni?

No určitě je to lepší, než kdybych se nehýbala, ale hlavně mi to pomohlo v osamostatnění se v životě. Já jsem například začala jezdit sama veřejnou dopravou, to je někdy opravdu dobrodružství. Zrovna tak jsem začala jezdit sama do zahraničí, toho si cením nejvíc. Je to dost deprimující, když je člověk pořád zavřený doma. Problém je, že tohle lidé často nechápou, považují sport za jakýsi nadstandard, cosi téměř zbytečného a zbytečně nákladného. Za něco, co není pro život nezbytné. Já jsem například oslovila osm nadací, dvě mi ani neodpověděly, tři mi nakonec přispěly, jednou z nich je právě Výbor dobré vůle – Nadace Olgy Havlové, takže nový vozík je už na cestě. Ona cena takového vozíku je dost vysoká, přijde na 200 000,-.

Studujete vysokou školu – Husitskou teologickou fakultu, obor sociální práce. Jaké máte další plány do života?

Jsem v pátém ročníku, takže příští rok končím studium. Studuji pořád prezenčně, snažím se všechno zvládnout. Chtěla bych pracovat jako sociální pracovníce, ale nebude snadné najít místo, sociální pracovník by měl pracovat v terénu a to u mě bude problém. Ale věřím, se to podaří nějak vyřešit, rozhodně nechci zůstat doma. Chci pracovat.

Autorka: Jarmila Holasová